

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/38/2015
Identifikačné číslo spisu:	4111010160
Dátum vydania rozhodnutia:	14.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4111010160.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. júla 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci proti obvinenému M. Y., pre dokonaný obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), odsek 3 písmeno a) Tr. zák. a podľa § 186 ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), d), f), i) Tr. zák., o dovolaní obvineného M. Y. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, zo dňa 11. decembra 2013, sp. zn. 1To 88/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. Y. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 3. júla 2013, sp. zn. 2T 16/2011, bol obvinený M. Y. spoločne s ďalšími siedmimi páchatelmi uznaný za vinného z dokonaného obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a v ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), d), f), i) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po tom ako F. U. pre predchádzajúci konflikt s poškodeným na presne nezistenom mieste v okrese Topoľčany v priebehu mesiaca máj roku 2008 navrhol a následne naplánoval spolu s H. Q., I. H., ktorého trestná vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/16/2011 bola vylúčená na samostatné konanie, T. H. a F. Q. nos poškodeného R. Y., ktorého mal F. U. pôvodne v úmysle usmrtiť, zavolali M. Y. a T. T., ktorí striedavo v čase od 08.00 hod. do 10.00 hod. v dňoch 4. júna 2008 až 6. júna 2008 pozorovali dom R. Y. na ulici R. č. XXXX/XX v M. a dňa 6. júna 2008 okolo 08.00 hod. telefonicky nahlásili jeho odchod z miesta bydliska I.H., H. Q., Y. H. a F. Q., ktorí čakali pripravení v osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia Combi EČ: T. na ceste medzi Topoľčanmi a Partizánskym, pričom I.H. a Y. H. boli oblečení v uniformách dopravnej polície a H. Q. a F. Q. ozbrojení dvoma samopalmi v odevných doplnkoch policajnej zásahovej jednotky s označením POLÍCIA, ktoré oblečenie zabezpečil T. H., následne po uvedenom telefonáte všetci štyria nasadli do spomínaného osobného

motorového vozidla a v čase od 8.15 hod. do 8.30 hod. na štátnej ceste číslo K. v obci Horné Chlebany, I. H. a Y. H. zastavili za účelom fingovanej policajnej kontroly vozidlo zn. Mercedes Benz ML, EČ: M., ktoré viedol poškodený R. Y., toho pod zámienkou vykonania kontroly prinútili vystúpiť z vozidla a následne ho F. Q. a H. Q. znehybnili, spúťali, dali mu na hlavu vrece, naložili do auta a všetci štyria R. Y. odviezli motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia Combi. EČ: T., ktorej robil doprovod T. H. na aute Škoda Fabia, nezisteného EČ na chatu v rekreačnej oblasti Duchonka, kde pod hrozbou jeho zabitia ho prinútili telefonicky sa skontaktovať s družkou V. F. s tým, aby k mestu Trenčín priniesla z ich domu všetky peniaze, následne ešte v uvedený deň v čase medzi 12.00 až 13.00 hod. od nej na základe telefonických pokynov, prevzali na parkovisku pred OD Billa v Bánovciach nad Bebravou sumu cca 3.000.000,- Sk (99.581,75 €) sčasti v slovenských korunách a sčasti v eurách, kde jej bolo na mieste oznámené, že žiadajú zaplatiť ďalších 5.000.000,- Sk (165.969,59 €) s tým, že podľa ďalších telefonických inštrukcií mala uvedenú sumu doniesť vo večerných hodinách do mesta Handlová, kde si však vzhľadom na monitorovanie priestoru políciou už požadované peniaze nikto neprevzal. F. U. spolu s F. Q. spútaného poškodeného R. Y. následne previezli na vozidle zn. Škoda Octavia EČ: T. na chatu rodičov T. T. a R. T. v katastrálnom území obce Q. U., kam sa následne dostavil T. T., ktorý poškodeného R. Y. za sľubovanú finančnú odmenu vo výške 30.000,- Sk (995,84 €) strážil a v ranných hodinách dňa 7. júna 2008 ho F. U. spolu s R. T. zaviedli k už vykopanému hrobu v príľahlom horskom teréne, ktorý vopred F. U. pripravil pre R. Y., kde nakoniec F. U. od naplánovaného usmrtenia poškodeného upustil, tento bol naďalej spútaný a striedavo bratmi R. a T. T. strážený na ďalšej chate s názvom „G.“ vo vlastníctve Y. Y. až do doobedňajších hodín dňa 11. júna 2008, kedy bol poškodený R. Y. prepustený F. U. na slobodu.

Okresný súd Nitra podľa § 186 ods. 4 Tr. zák. zistiť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. b), d) a j) Tr. zák. a nezistiť žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., pri aplikácii § 39 ods. 3 písm. b) Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. mu okresný súd uložil ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky počas ktorého bude povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. okresný súd uložil všetkým ôsmim páchatelom vrátane obvineného M. Y., aby poškodenému maloletému R. Y. narodenému XX. augusta XXXX k rukám opatrovníčky maloletého V. F., narodenej XX. Y. XXXX, bytom M., ul. E. XXXX/X, nahradili spoločne a nerozdielne spôsobenú škodu vo výške 71 200,96 € (2 145 000 Sk).

Krajský súd v Nitre na základe odvolania obvineného M. Y. (aj ďalších spolupáchateľov) uznesením, sp. zn. 1 To 88/2013, zo dňa 11. decembra 2013 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného M. Y. zamietol.

Obvinený M. Y. podal proti tomuto uzneseniu dovolanie z dôvodov uvedených v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. i) nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia (dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku) tiež preto, že rozhodnutím neboli napravené pochybenia v konaní súdu prvého stupňa vytýkané v riadnom opravnom prostriedku (dovolací dôvod podľa § 374 ods. 3 Tr. por.)

V dovolaní rozobral dôkaznú situáciu, a poukázal na to, že napriek tomu, že v rámci vykonaného dokazovania žiaden z obžalovaných vo svojich výpovediach obvineného M. Y. priamo neusvedčil, nepoznali ho ani ostatné osoby, v jeho neprospech nevypovedal ani jeden svedok, nakoľko ani jeden zo svedkov osobu odsúdeného ani neuviedol, bol v rozpore so zásadou in dubio pro reo uznaný za vinného. Namietal hodnotenie dôkazov a zistený skutkový stav, poukázal na to, že mu nebola preukázaná vedomá

účasť na spáchaní skutku, úmysel, členstvo v organizovanej skupine, boli dôkazy hodnotené jednostranne v jeho neprospech, v rozpore s platnou judikatúrou.

Navrhol aby dovolací súd v zmysle ustanovení § 386 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 11. decembra 2013, sp. zn. 1 To 88/2013, ako aj rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 3. júla 2013, sp. zn. 2T/16/2013, ktorý mu predchádzal zrušil a prikázal prvostupňovému súdu, aby ten vec znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že obvinený M. Y. v podanom dovolaní neuviedol dovolacie dôvody, ktoré by boli dané, a pre ktoré by bolo treba napadnutý rozsudok zrušiť a vyhovieť dovolaniu.

Navrhol preto, aby dovolanie bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuté.

Odsúdený F. Q. vo vyjadrení k dovolaniu obvineného M. Y. uviedol, že vypovedal pravdu o účasti obvineného na skutku vydieračského únosu a ničím nebola jeho výpoveď vyvrátená. Neriadil sa pomstou, ale snahou očistiť sa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, prípustný len za naplnenia striktnie stanovených dovolacích dôvodov v zmysle § 371 Trestného poriadku. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (viď napr. Stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR Tpj 39/2010), dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že v konaní nebol zistený subjekt trestného činu. Jeho zistenie a ustálenie je predmetom dokazovania skutkového stavu, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods.2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a v § 374 ods. 3 Tr. por.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietat' zásadné porušenie procesnoprávnych a hmotnoprávnych ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por.

V zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť obvinený M. Y. videl predovšetkým v tom, že spoluobžalovaní ho zo spáchania skutku neusvedčovali, dokonca ani svedkovia, nebol mu preukázaný úmysel konať ako

člen organizovanej skupiny, dôkazy boli vyhodnotené napriek ich rozporuplnosti v jeho neprospech a v rozpore so zásadou in dubio pro reo a v rozpore s platnou judikatúrou súdov Slovenskej republiky, pričom ani okresný ani krajský súd sa s týmito, v jeho prospech svedčiacimi výpoveďami, ani v odvolaní nevysporiadali a vychádzali len z výpovede poškodeného R. Y. Z toho dôvodu považuje takýto postup súdov za arbitrárny - všeobecne poukazujúci na výpoveď poškodeného a nezaoberajúci sa ostatnými dôkazmi.

Obvinený M. Y. v dovolaní vzhliada nezákonnosť vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie skutku nie v tom, že by jednotlivé dôkazy boli vykonané v rozpore s konkrétnymi ustanoveniami Trestného poriadku, ale, že neboli vykonané, tak ako si to predstavoval a žela on a poukazoval na odlišné hodnotenie dôkazov vykonaných najmä okresným súdom.

Vzhľadom na dovolací dôvod by musel obvinený jednoznačne preukázať nesprávnosť použitej právnej kvalifikácie na zistený skutok. Dovolanie také tvrdenie alebo tvrdenia vôbec neobsahuje. Polemika o vykonaných dôkazoch vedená v dovolaní obvineným M. Y. nie je sama osebe spôsobilá preukázať nesprávnosť právneho posúdenia zisteného skutku.

Krajský súd v napadnutom uznesení poukazujúc na jednotlivé časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu uviedol, že sa vecou podrobne zaoberal v súvislosti s tým, či sa jednalo o reálny alebo fingovaný únos poškodeného, vrátane jeho jednotlivých fáz až do doby jeho dokonania a dokončenia (strany 60-64, 75-76 rozsudku okresného súdu). Rovnako za správne považoval aj právne úvahy súdu prvého stupňa uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku (strana 76-78) a týkajúce sa dôvodov, pre ktoré odmietol vykonať niektoré dôkazy navrhnuté obvineným.

Súd prvého stupňa správne zistil, že obvinený žalovaným činom naplnil všetky zákonné znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu z časti dokonaného a z časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ Tr. zák., tak ako na to poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku na stranách 77-79 prvostupňový súd.

Výtýkanými pochybeniami podľa § 374 ods. 3 Tr. por. sa nemajú na mysli postupy súdu, ktoré napríklad nevykonaním určitých dôkazov nevyhoveli predstavám o dokazovaní obvineného M. Y., ale konkrétne pochybenia, ktoré v konaní pred prvostupňovým súdom spôsobili konkrétne porušenie ustanovení Trestného poriadku. Takéto tvrdenia však obvinený M. Y. v dovolaní nepredložil. Všeobecné úvahy o vykonávaní a hodnotení dôkazov sami osebe nie sú poukazom na konkrétne pochybenia v zmysle § 374 ods. 3 Tr. por.

Pokiaľ ide o samotný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd predovšetkým upozorňuje na znenie uvedeného ustanovenia.

Dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

So zreteľom na zvýraznený text, obvinený nie je oprávnený podať dovolanie pre nesprávne alebo neúplné skutkové zistenia, a navyše skutok tak, ako bol ustálený oboma súdmi nepripúšťa inú právnu kvalifikáciu, než ktorá bola použitá a vylučuje možnosť iného subjektu trestného činu než obvineného a absenciu úmyselného konania smerujúceho k únosu, hrozbe usmrtenia i zisku najmenej značného prospechu.

Subjekt trestného činu je obsiahnutý v skutku zistenom okresným i krajským súdom. Z ich záverov jednoznačne vyplýva, že subjektom - páchatelom bol obvinený a toto skutkové zistenie nie je oprávnený dovolací súd meniť.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu uvedeného skutku, táto zodpovedá ustálenej súdnej praxi a oba sudy, najmä však okresný súd správne vyvodil úmysel obvineného M. Y. spôsobiť poškodenému R. Y. následky popísané v rozsudku okresného súdu.

Súdy konštatovali aktívnu účasť obvineného M. Y. na spáchanom skutku vydieračského únosu, popísali ktorými dôkazmi bol usvedčený a ktorým dôkazom naopak neuverili.

Z týchto konštatovaní dovolací súd uzatvára, že skutok, tak ako bol zistený a popísaný v napadnutom uznesení v spojení s prvostupňovým rozsudkom bol správne právne kvalifikovaný.

Vzhľadom na to, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, nemožno ani vyhovieť dovolaniu obvineného M. Y., pretože jeho dovolanie spočíva na inom hodnotení dôkazov a na inom skutkovom stave, než ktorý bol zistený okresným i krajským súdom v prerokúvanej veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.